

EV100 avasündmuse rahvamatk, 16.aprillil 2017

Rahvamatka rada 7A, Paka mägi – Järvakandi (matk jalgsi või jalgrattaga)

Matk 7A algab **Paka mäelt Raikkülas**, mida on peetud muistsete eestlaste suurnõupidamiste ehk kärejate paigaks. Läti Henrik kirjeldab, kirjutades orduvendade esimesest sõjakäigust Harjumaale: „Püha Neitsi taevasse võtmise päeval [15.8.1216] tungisid nad Harju maakonda sisse, mis on keset Eestimaa, kuhu kõik ümberkaudsed rahvahõimud igal aastal leppenõupidamiseks Raikkülasse koguneda tavatsesid.“ Mis võiks olla veel veenvam tunnistus eestlaste muistsest parlamendist? Paka mäel on ka hiljem olnud eestlaste ajaloos märgiline tähendus: 1343. aastal süüdati Paka mäel suur tulelõke ülestõusu märgiks, ning Eesti ainus kahetorniline maakirik, Rapla kirik, on ehitatud just siit murtud paest.

Matkatee kulgeb siin terves ulatuses mööda asfalteeritud riigimaanteed ning sobib seetõttu hästi jalgrattal läbimiseks. Kõigepealt aga tuleb käia ühes Eestimaa vaimuilma tähtsaimas mõisas, Raikkülas, mida kaunistab 19. sajandi kõrgklassitsistlikus stiilis kuue sambaga peahoone. 1833. aastal ostis mõisa tollane Venemaa rahandusminister Cancrin. Mõis jäi hiljem ta väimehele Alexander Keyserlingile, kelle ajal oli mõisas elav kultuurielu, teiste seas käis siin külas ka hilisem Saksamaa ühendaja kantsler Otto von Bismarck. Viimane mõisnik oli siin aga ilmakuulus Hermann Keyserling. Raikkülast suundub tee otse lõunasse, möödub silmatorkava Põlma tuuliku juurest, ning jõuab Purkusse. Nii Põlmast kui Purkust suunduvad noolsirged teed Järvakandi mõisa, Põlmast idapool on ka vana Järvakandi kirik, Purkus asub aga endine Järvakandi vallamaja ning samas on ka Järvakandi Vabadussõja ausammas, mida on hävitatud kaks korda, kuid nimetahvel on ometi säilinud algne. Järvakandi alevisse jääb siit veel 10 km, kus ootab meid lõppjaam – Järvakandi rahvamaja.